

Päť zásad pre bezpečnejšie potraviny

Udržiavajte čistotu

- ✓ Umývajte si ruky pred manipuláciou s potravinami a často počas prípravy jedla.
- ✓ Umývajte si ruky po použití toalety.
- ✓ Umývajte a čistite všetky plochy a zariadenia používané na prípravu jedál.
- ✓ Chráňte priestory kuchyne a jedlo pred hmyzom, hľadavcami a inými zvieratami.

Prečo?

Aj keď väčina mikroorganizmov nespôsobuje choroby, nebezpečné mikroorganizmy môžeme nájsť v pôde, v zvierat i u ľudí. Tieto mikroorganizmy sa prenášajú rukami, na utierkach a kuchynských pomôckach, predovšetkým na doskách na krájanie, a aj ten najmenší kontakt ich môže preniesť do jedla a viesť k ochoreniam spôsobeným konzumáciou kontaminovaných potravín.

Oddelujte surové a uvařené

- ✓ Oddelujte surové mäso, hydinu a morské živočíchy od ostatných potravín.
- ✓ Používajte oddelené kuchynské pomôcky ako napr. nože a dosky na krájanie pre manipuláciu so surovými potravinami.
- ✓ Uskladňujte jedlo v kontajneroch – obaloch, aby ste zabránili kontaktu medzi surovinami a pripravenými jedlami.

Prečo?

Surové potraviny, predovšetkým mäso, hydina a morské živočíchy, ako aj ich štavy, môžu obsahovať nebezpečné mikroorganizmy, ktoré sa môžu preniesť na ostatné potraviny počas prípravy jedál a skladovania.

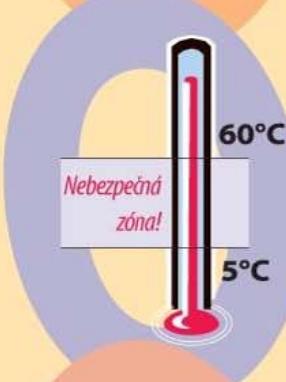

Dôkladne uvarте

- ✓ Potraviny dôkladne uvarite, týka sa to najmä mäsa, hydiny a morských živočíchov.
- ✓ Jedlá, ako sú napríklad polievky a vývary, privedeť do varu a presvedčte sa, či dosiahli teplotu aspoň 70°C. U mäsa a hydiny sa presvedčte, či štava je číra a nie ružová. Ideálne je používať teplomer.
- ✓ Uvarené jedlá dôkladne prihrevajte.

Prečo?

Správne varenie zabija takmer všetky nebezpečné mikroorganizmy. Štúdie preukázali, že varenie potravín pri teplote 70°C môže pomôcť zaistiť ich bezpečnosť pre konzumáciu. Potraviny, ktoré vyžadujú zvláštnu pozornosť, sú mleté mäso, rolované pečené mäso, veľké kusy mäsa a celá hydina.

Skladujte potraviny pri bezpečnej teplote

- ✓ Nenechávajte uvarené jedlá pri izbovej teplote viac ako 2 hodiny.
- ✓ Rýchlo schladťte v chladničke všetky uvařené a skaze podliehajúce potraviny (najlepšie pod 5°C).
- ✓ Pred servírovaním udržujte jedlo horúce (viac ako 60°C).
- ✓ Neskladujte jedlá príliš dlhú dobu, dokonca ani v chladničke.
- ✓ Nerozmrazujte potraviny pri izbovej teplote.

Prečo?

Mikroorganizmy sa môžu množiť veľmi rýchlo, ak sa potraviny skladujú pri izbovej teplote. Tym, že sa teplota udržiava na hodnote pod 5°C alebo nad 60°C, rast mikroorganizmov sa spomaluje alebo zastavuje. Niektoré nebezpečné mikroorganizmy sa však rozmnozujú aj pri teplote pod 5°C.

Používajte nezávadnú vodu a suroviny

- ✓ Používajte nezávadnú vodu alebo ju upravte tak, aby bola bezpečná.
- ✓ Vyberajte si čerstvá a zdravé potraviny.
- ✓ Vyberajte si potraviny, ktoré boli vyrobenné bezpečnými postupmi, ako je napríklad pasterizované mlieko.
- ✓ Umývajte ovocie a zeleninu, hlavne ak ich jete surové.
- ✓ Nepoužívajte potraviny, ktorým uplynula doba trvanlivosti.

Prečo?

Suroviny, vrátane vody a ľadu, môžu byť kontaminované nebezpečnými mikroorganizmami a chemikáliami. Toxicické chemikálie sa môžu vytvárať v poškodených plesnívivých potravnách. Starostlivosť pri výbere surovín a jednoduché opatrenia, ako napríklad umývanie a šúpanie, môžu znížiť riziká.

Poznanie = Prevencia

Svetová zdravotnícka organizácia

Kampaň "Bezpečné potraviny" sa realizuje v spolupráci s ÚVZ SR
Z anglického originálu „Five keys to safer food“ (© WHO, 2001)
vyrobila Kancelária Svetovej zdravotníckej organizácie na Slovensku, 2015.

ÚRAD
VEREJNÉHO
ZDRAVOTNÍCTVA
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY